

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 2P/346/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918208089
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Marková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6918208089.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Alžbetou Markovou v právnej veci maloletého - Š. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom t. č. H. B. X. F. L. Z. Z., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov: matky - F. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., K. XX, t. č. Ú. I. O. G. T. M. Y. a otca - I., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti, za účasti starej matky - K. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. Z.Ň., L. XX, H. B. X. F. L. Z. Z. a Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu v Brezne sp. zn. 8P/501/2006 zo dňa 20.03.2007 tak, že náhradnú osobnú starostlivosť starej matky K. Š., nar. XX.XX.XXXX zrušuje a nad maloletým Š. Š. nariaďuje ústavnú starostlivosť v H. B. X. F. L. M., N. XX, Z. Z..

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého Š. Š. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima vždy do 20.-teho dňa v mesiaci na účet H. B. X. F. L. M., N. XX, Z. Z., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota podal na súd návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého a nariadenie ústavnej starostlivosti z dôvodu, že stará matka nezvládla výchovu dieťaťa a matka dieťaťa sa v súčasnej dobe nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

2. Na pojednávanie sa nedostavila matka ako aj stará matka dieťaťa, doručenie predvolania majú vykázané, matka bolo vypočutá pred dožiadaným súdom a súhlasila s prejednaním a rozhodnutím veci v jej neprítomnosti, stará matka svoju neúčast' vopred neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania, súd preto vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

3. Kolízny opatrovník trval na podanom návrhu. Uviedol, že stará matka nezvládala výchovu maloletého, jednak z dôvodu, že ju maloletý nerešpektoval a tiež aj zo zdravotných dôvodov. Matka dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a jej ďalšie maloleté deti sú umiestnené v ústavnej starostlivosti. Maloletému boli uložené výchovné opatrenia, ktoré nespĺnili svoj účel, preto je nevyhnutné nad dieťaťom nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko je s ním potrebné neustále pracovať pod odborným dohľadom.

4. Zástupca centra pre deti a rodiny uviedol, že správanie maloletého je v hraniciach normy, avšak potrebuje neustály dohľad, nakoľko je drzý, v škole odvráva, dieťa musí mať pevne stanovené hranice

správania. Ďalej uviedol, že v rámci prípadovej konferencie celú situáciu konzultovali so starou matkou, ktorá sa vyjadrila, že v žiadnom prípade nepripúšťa možnosť návratu dieťaťa do jej starostlivosti.

5. Zástupca okresnej prokuratúry s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým súhlasil. Poukázal pritom na výsledky vykonaného dokazovania, listinné dôkazy, ako na skutočnosť, že v domácom prostredí, u príbuzných a ani v rámci zisťovania sa nenašla osoba, ktorá by bola ochotná a schopná sa o dieťa starať a vychovávať ho.

6. Matka v rámci svojho výsluchu pred dožiadaným súdom Spišská Nova Ves dňa 13. 02. 2019 uviedla, že súhlasí s návrhom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti ako aj s nariadením ústavnej starostlivosti, avšak len do času kým jej neskončí výkon trestu odňatia slobody. Ďalej uviedla, že vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza od 26. 06. 2018 a od tohto času ešte nebola pracovne zaradená.

7. Podľa § 47 Zákona o rodine

1/ Náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

2/ Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

3/ Ak zanikla náhradná osobná starostlivosť podľa odseku 1 písm. f) a rodičia maloletého dieťaťa naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd môže na návrh jedného z bývalých manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, ponechať maloleté dieťa v jeho osobnej starostlivosti, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, najmä s ohľadom na jeho citové väzby a stabilitu výchovného prostredia. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod.

4/ Ak jeden z manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zomrie, maloleté dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

Podľa §-u 54 Zákona o rodine

1/ Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

2/ Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

3/ Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

4/ Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

5. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

6/ zrušený od 1.1.2016.

Podľa §-u 62 Zákona o rodine

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť;

2 / Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov;

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona;

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť;

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa §-u 65 Zákona o rodine

1/ Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného;

2/ Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní;

3/ Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa §-u 75 Zákona o rodine

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.;

2/ Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa §-u 77 Zákona o rodine

1/ Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

2/ Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

8. Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu matky, otcovstvo k dieťaťu nie je určené. Maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 8P/501/2006 zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Po úmrtí starého otca zabezpečovala starostlivosť o dieťa len stará matka, ktorá vzhľadom na svoj zdravotný stav, ako aj na nezvládateľné správanie sa maloletého nedokázala zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť o dieťa. Z vykonaných šetrení mal súd za preukázané, že ani matka nemala vytvorené vhodné podmienky a osobné predpoklady pre zdravý vývoj dieťaťa. Z tohto dôvodu bolo maloletému uložené výchovné opatrenie rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.

zn. 11P/14/2018 zo dňa 24. 04. 2018 a to pobyt v zariadení plniacom úlohy odbornej diagnostiky na dobu šesť mesiacov. Bolo preukázané, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a v prevýchove dieťaťa je potrebné naďalej pokračovať. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že stará matka nezvládla výchovu dieťaťa, dieťa je nerešpektívne a často krátko utekalo z domu, zároveň bolo zistené, že matka sa v súčasnej dobe nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasila do času kým sa nevráti a nevykoná trest odňatia slobody. Súd zo správy Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica zistil, že maloletý má naďalej konfliktné správanie, nerešpektuje pokyny vyučujúcich, je drzý, správanie dieťaťa ovplyvňuje v značnej miere jeho emocionálne prežívanie problémov, preto súd rozhodol tak, že maloletý potrebuje nevyhnutne naďalej odborný dohľad a preto v najlepšom záujme dieťaťa zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým a nariadil nad ním ústavnú starostlivosť.

Vyživovaciu povinnosť matky súd stanovil v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine s prihliadnutím na súčasnú sociálnu situáciu matky.

9.O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci., (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. a v § 62 a § 63 Civilného mimosporového poriadku..

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov podľa § 127 Civilného sporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorou bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.